

Tele-punkt skifter navn

ÆNDRING Tele-punkt i Næstved skifter navn til H&N Networks og åbner samtidig en filial i Nykøbing Falster i harmoni med firmaets mål om at rykke tættere på markedet på Lolland Falster. puda

Ny ejer til Lindon A/S

OVERTAGELSE Hans-Kurt Bejer, der er erfaren direktør fra tøjbranchen, overtager i samarbejde med investeringsselskabet Dansk Generationsskifte A/S modetøjskoncernen Lindon. puda

Andelsmejeri skifter chef

UDNÆVNELSE Ingstrup Andelsmejeri, et af Danmarks mindste og ældste selvstændige andelsmejerier, har udnævnt den nuværende driftsleder, 29-årige Dennis Lund, til ny mejeribestyrer pr. 1. oktober. puda

Vækst

TÆNDER En tandklinik i Herning tester i øjeblikket en ny teknik, der betyder, at man kan få et nyt tandsæt på under en time stort set uden smerter.

Nye tænder på 26 minutter

TANDEKNIK

Af JANNIK BRINCH

■ En ny teknik gør det nu muligt for tandløse at få et nyt sæt tænder på mindre end en time og med langt færre smerter, end det tidligere har været tilfældet.

»Teknikken er revolutionerende, fordi den giver os mulighed for at forberede en stor del af behandlingen, inden patienten møder op. Det går langt hurtigere og kan gennemføres med markant færre smerter,« fortæller tandlæge ved Herning Implantat Center, Simon Kold.

Den nye behandling er først og fremmest et godt tilbud til Danmarks 300.000 tandløse, der alternativt må ty til proteser (gebis). Det er fortrinsvis ældre, som allerede i en tidlig alder har mistet tænderne, fordi der ikke har været samme tradition for børnetandpleje, som det er tilfældet i dag. Men med den nye teknik er det vist kun en forventet pris på omkring 125.000 kr. pr. kæbe, der kan holde de tandløse fra igen at få bid i gummene.

»Man har i flere år kunnet lave implantater, men mange har ikke fået det gjort, fordi det typisk har taget flere måneder, og man har skullet gå tandløs i en længere periode. Nu er det overstået på under en time, og så får man et fastsiddende tandsæt, der føles som patientens egne tænder, når man tygger,« siger Simon Kold.

Positive erfaringer

Den midtjyske klinik er foreløbig ene om at have udført den nye type operation i Danmark, da teknikken endnu er på forsøgsstadiet. Erfaringerne er foreløbig positive. Implantatcentret har gennemført en enkelt behandling på en person, som skulle have et helt nyt tandsæt. Det indgreb varede 26 minutter, hvorpå vedkommende kunne forlade klinikken med et sæt funkende hvide og fastsiddende tænder – uden den smerte og hævelse, der normalt følger den type af indgreb.

Metoden er udviklet af verdens førende implantatfirma, Nobel Biocare, der ved hjælp af avan-

Foto: HERNING IMPLANTAT CENTER

PIONERER – Herning Implantat Center er foreløbig ene i Danmark om at tilbyde det nye tandsæt.

ceret software og en ct-skanning kan skabe et detaljeret 3D-billede af patienternes kæbeparti. Computerprogrammet kan også bruges til at bestemme, hvordan implantaterne (titaniumskrue) bedst placeres i kæben, så man undgår at beskadige nerver og kæbehule. Samtidig kan et laboratorium ud fra billedet fremstille den færdige tandbro, som sættes fast i implantaterne og udgør det nye tandsæt.

Indtil videre er der gennemført 300 behandlinger på verdensplan, og endnu har teknikken ikke fejlet. Godkendt-stemplet

mangler dog stadigvæk at blive trykket i bund over den nye teknik. Det vil implantatcentret i Herning med foreløbig 10 testbehandlinger bidrage til at ændre. »Det er bestemt en interessant udvikling på grund af tidsfaktoren, fordi man med den gamle teknik typisk skulle bruge seks måneder på at klare samme opgave. Men endnu mangler vi altså at få dokumenteret, om det virker,« siger professor i protetikk ved Tandlægehøjskolen i Århus, Flemming Isidor.

jannik.brinch@jp.dk

Gebissubstitut

► **Hvad:** En ny teknik gør det muligt at give tandløse fastsiddende tænder på under en time. Et indgreb, der tidligere kunne tage mellem tre-seks måneder.

► **Hvordan:** Et computerprogram og en ct-skanning giver et detaljeret billede af et kæbeparti, som tandlægen kan bruge til at bestemme den optimale placering af implantater (titaniumskrue i kæbe) og samtidig udarbejde tandbroen.

► **Forventet pris:** 125.000-135.000 kr. pr. kæbe. Der er ikke umiddelbart mulighed for støtte hos det offentlige.

Lamborghini-lir made in Denmark

En lille, dansk designvirksomhed har indgået et samarbejde med bilproducenten Lamborghini om udvikling af eksklusiv brugskunst.

PARTNERSKAB

Af JANNIK BRINCH

■ Det kommer til at gå stærkt hos designvirksomheden Mayday Design A/S i de kommende år. Den Vejle-baserede virksomhed

er nemlig kommet godt op at køre med den italienske bilgigant Lamborghini SpA. De to parter har netop indgået en banebrydende samarbejdsaftale, som indebærer, at den danske virksomhed fremover skal levere dansk designet brugskunst med Lamborghini-logoet på siden.

»Man skal dybest set være en smule nåv for at tro, at man som en lille, dansk virksomhed kan lave en aftale med Lamborghini. Men vi tog chancen og brugte vores sommerferie

på at besøge dem, og de faldt pladask for vores produkter. Desuden var vi heldige med, at Lamborghini netop havde besluttet at gøre noget mere ved salget af tilbehør,« fortæller Mayday Designs direktør, Michael Nedergaard.

Aftalen kan få enorm indflydelse på hverdagen i den danske virksomhed, der blev stiftet i 2000 og i dag tæller fire ansatte. »Det betyder meget for os, fordi aftalen virker som en døråbner. Nu har vi et stort navn, vi kan sætte på vores produkter, og det kan vi bruge til at trække Mayday-navnet frem. Det kommer til at give et boost til virksomheden af hidtil uset karakter,« fortæller Michael Nedergaard.

I første omgang genlancer virksomheden syv af sine tidligere produkter som eksempelvis fyrfadsstager og cd-holdere med det nye Lamborghini-logo. Det er planen, at produk-

Foto: PR-FOTO

MADE IN ITALY – Den danske virksomhed skal udelukkende fremstille brugskunst som cd-holdere og fyrfadsstager med Lamborghinis logo. Designet af luksusbilene tager man sig fortsat af i Italien.

terne skal sælges gennem Lamborghinis egne salgskanaler, men som den første virksomhed nogen sinde har Mayday Design desuden sikret sig retten til at distribuere Lamborghini-produkter uden om bilgigantens kasseapparater.

»Det handler om meget mere end store ordrer fra Lamborghini, fordi vi selv skal sælge produkterne. Men det betyder også, at vi skal have en del på plads. Vi skal i gang med at opbygge salgskanaler over hele verden. Det er meningen, at produkterne skal sælges i eksklusive butik-

ker i både ind- og udland,« siger Michael Nedergaard. Næste trin i samarbejdsraketten med den italienske bilproducent bliver, at Mayday Design sammen med Lamborghinis eget designhus, Centrostile, skal i gang med at udvikle produkter sammen. Der bliver dog ikke tale om lir, som kan bruges, når Lamborghini skal luftes, men udelukkende brugskunst til glæde i private hjem.

Det var en diskussion mellem to venner og rivaler, der i 1950'erne lagde grunden til Lamborghinis

produktion af sportsvogne. På det tidspunkt stod den rige Ferruccio Lamborghini i spidsen for en virksomhed, der producerede traktorer og landbrugsmaskiner. Han var samtidig en god bekendt af Enzo Ferrari, men da Lamborghini tillod sig at klage over støjen i en Ferrari, blev han beskyt på, at han selv kunne forsøge at lave en bil. Ferruccio Lamborghini tog udfordringen op og begyndte i 1959 selv at producere eksklusive sportsvogne.

jannik.brinch@jp.dk

Fakta om virksomheden:

- Navn: MAYDAY design A/S, Vejle
- Stiftet: 2000
- Direktør: Michael Nedergaard, produktionsingeniør
- Produkter: designprodukter som eksempelvis ollelamper, fyrfadsstager, cd-holdere, tidsskrifholder
- Designkarakteristik: klassisk skandinavisk (enkelt, tidløst og stilrent)
- Antal ansatte: 4

Apotek med robot

SERVICE

Hinnerup apoteksudsalg skifter status til receptekspederende apotek og indvier som det første apotek i Danmark en fuldautomatisk varehåndteringsrobot.

Der er tale om en rigtig robot, som selv sætter produkterne på plads, når varerne indleveres om natten, så de er klar til kunderne næste morgen. Recepten ekspederes direkte »sammen« med kunden, og robotten finder den rigtige vare blandt 8000-15.000 emner i løbet af 10 sekunder.

Kunden vil opleve mindre spildtid og en større sikkerhed ved udlevering af medicinen. Samtidig sætter apoteket på at kunne give en bedre service og faglig rådgivning.

I Tyskland er der allerede installeret cirka 1.000 automatiske robotter, og senere på året åbner 3 apoteker mere i Danmark, som har denne robot.

puda

BasWare A/S opruster

ADMINISTRATION

BasWare overtager alle aktiviteter i Trivet Software i Danmark og tilføjer dermed Trivets Travel & Expense Management-løsninger.

Det er løsninger til automatisering af de administrative processer, som er forbundet med afregning af de udgifter, medarbejdere har haft, f.eks. i forbindelse med forretningsrejser eller brug af kreditkort.

»Markedspotentialer er stort- også i Danmark. De løsninger er et område, de færreste virksomheder end-

nu har fået øjnene op for. Med overtagelsen af Trivets Travel & Expense Management er vi i en stærk position, når markedet begynder at vokse,« siger adm. direktør i BasWare A/S Christian Rasmussen.

En undersøgelse har vist, at færre end 3 pct. af alle virksomheder har automatiseret de processer, der er forbundet med medarbejdernes udgifter. puda

Norsk-svensk forbillede

NYT JOB

20 syd- og sønderjyske virksomheder ønsker sig en opskrift fra Norge og Sverige, der har haft succes med at løfte i flok. Svenskerne gjorde det, da Ericsson lukkede en afdeling i Karlstad, og 1.000 job forsvandt. I dag har alle fået arbejde.

I Norge har Kunnskapsbyen udenfor Oslo med stor succes forstøet at kommercialisere resultater fra områdets lærestalter via samarbejde med erhvervslivet.

Derfor deltager virksomheder på en konference i

Gråsten 4. oktober.

»Vi står desværre af og til over for virksomhedslukninger, der skaber usikkerhed. Hvordan hjælper vi bedst medarbejderne til et nyt job? Er det de eksisterende virksomheder, der opsluger den ledige arbejdskraft? Er der basis for at skabe nye virksomheder baseret på de kompetencer, der frigøres- såkaldt intrapreneurship? Det er vigtigt for os at kende hele paletten,« siger adm. direktør Hans Martins, Center for Erhvervsudvikling i Sønderborg. puda

International ros til Risø

ANERKENDELSE

I en international evaluering af Risø forsknings-, innovations- og uddannelsesaktiviteter uddes mange roser. Generelt er Risø anerkendt verden over for sine videnskabelige bidrag på en række felter, især inden for materialer og bæredygtig energi, hedder det i rapporten.

Panelet roser de seneste års skift i innovationsaktiviteterne, fra at være teknologidrevne til at være bruger-drevne. Også forskning i vindenergi fremhæves. Både for de konkrete resultater,

men også det tætte samarbejde med industrien.

Dog kritiserer rapporten forholdet mellem Risø eksterne indtægter og basismidlerne, idet sidstnævnte kun udgør 40 pct. Mindst halvdelen må være basismidler, og Risø bør på lige fod med universiteterne få andel i de kommende års stigende investeringer i forskning, anfører det internationale panel. puda

Foto: ARKIVFOTO

MANGLER - Kenneth Iversen, adm. direktør for Unimerco i Sunds peger på et kompliceret regelsæt og mangel på kvalificeret arbejdskraft som nogle af svaghederne i dansk erhvervsliv.

Kvalificeret arbejdskraft efterlyses

Tanker om vækst

Af JANNIK BRINCH

- **Navn:** Kenneth Iversen
- **Alder:** 57 år
- **Titel:** adm. direktør siden 1978.
- **Uddannelse:** HH, HD i regnskabsvæsen, afsætningsøkonomi og organisation.
- **Virksomhedens navn:** Unimerco A/S, Sunds
- **Virksomhedens hovedbeskæftigelse:** Produktion og salg af værktøjer.
- **Antal medarbejdere:** 600 på verdensplan (2004)

Hvad er den største vækstbarriere for mindre og mellemstore virksomheder i Danmark lige nu?

Det er manglen på kvalificeret viden. Problemet er stort for os, fordi vi er en videnstung virksomhed. Vi oplever ikke problemer med at tiltrække arbejdskraft, men det er svært for os at opkvalificere de nye medarbejdere hurtigt nok, fordi det tager os to år at uddanne en ny medarbejder internt. Det er egentlig ikke et dansk fænomen. Vi oplever det samme i Kina, USA, Sverige og endda i Tyskland. Det skyldes, at der ikke er samme tilgang til de tekniske fag som tidligere. Der er ikke så mange, der vil være ingeniør, maskinarbejder eller lignende. Det betyder desværre nok også, at outsourcingen af den type job går hurtigere, end den ville have gjort uden manglen på kvalificeret arbejdskraft.

Hvordan bør den ryddes af vejen?

For vores vedkommende er det et kontinuert arbejde, hvor vi uafbrudt søger, rekrutterer og uddanner arbejdskraft til virksomheden.

Hvordan tror du, globaliseringen kommer til at påvirke mindre og mellemstore danske virksomheder i de kommende fem år?

Hvis vi håndterer globaliseringen rigtigt, så giver den enorme muligheder. Der er store udfordringer i forhold til, at man skal producere langt væk, men til gengæld er der også basis for en langt større efterspørgsel. Vi skal ikke glemme, at det globale marked er vokser ekstremt.

Hvad er dansk erhvervslivs største styrke?

Der er forholdsvis ensartet uddannelsesniveaue – alle kan kommunikere med alle. Det er en stor fordel, hvis man eksempelvis skal indføre noget nyt i produktionen. Jeg mødte en canadisk virksomhedsleder, hvis medarbejdere talte 17 forskellige sprog og havde 11 forskellige religioner. Der var ingen, der kunne kommunikere med hinanden. Men også fleksibiliteten i vores arbejdsmarked er en fordel. Vi kan let skifte vores medarbejdere, hvis vi får behov for en anden type. De, der forlader os, går ud i et forskret system og får hurtigt nyt arbejde.

Om den største svaghed?
Mange af vores regelsæt er for komplicerede f.eks. omkring barselsorlovsordning. Desuden er det en svaghed, at staten har lavet en efterlønsordning, der trækker medarbejdere ud af virksomhederne. Efterlønsalderen skal hæves.

Hvad er din ledelsesfilosofi?

Det er at have stor opmærksomhed på, at det menneske, vi har med at gøre. Vi skal som ledelse hele tiden spørge os selv, hvordan vi kan gøre arbejdspladsen mere attraktiv for medarbejderne. Vi skal blandt andet gennem arbejdsforhold og belønningssystemer sørge for at skabe det engagement, der gør det spændende at gå på arbejde.

Desuden skal man som leder være handlekraftig og turde omstille sig i forhold til markedet. Man skal tage aktion, hvis man opdager, at man ikke gør det rigtige.

Hvilken erhvervsleder har inspireret dig mest?

Det er der mange, der har. Men der er ingen tvivl om, at jeg har dyb respekt for ledelsen i A.P. Møller - Mærsk. Det, de gør, er utrolig kvalificeret. Men også en mand som vores egen bestyrelsesformand, Lars Kolind, er et voldsomt inspirerende menneske.

Hvilke erfaringer vil du gerne give videre til næste ledelsesgeneration?

De skal turde at lede og være opmærksom på, at de beskæftiger sig med levende mennesker.

jannik.brinch@jp.dk